

šine v Bernu in naznanijo po telegrafu mestnemu svetovalstu v Genevi, da naj svojega škofa zapodi iz dežele. 17. febr. pride policijski komisar s svojim tajnikom in s policaji v škofijsko poslopje, kder so bili zbrani vsi mestni, v škofijskem dvoru stanujoči duhovniki, ter razglasi povelje deželne vlade. Škof dajo po nazočih pričah podpisani protest proti krivičnemu prognanstvu, se podajo v cerkev ter se po kratki molitvi — spremljevani od komisarja in njegovega tajnika in od mestnega župnika odpeljejo. Ker si niso hoteli izvoliti mesta, kam da jih naj državni birliči spravijo, jih peljejo do deželne meje proti Francoskemu, in škof gredó potem peš s petimi duhovniki, ki se ljubljenega pastirja niso mogli ločiti, v mestice Ferney, kder jih mestni župnik povabi pri njem stanovati, kar so tudi hvaležno sprejeli. Od tega časa dohajajo iz Švicarskega in Francoskega neštivilne deputacije poklonit se hrabremu apostolskemu pastirju, se pošiljajo iz vseh krajev svetá pisma, ki čestitajo škofu zaradi njih apost. srčnosti v obrambi cerkvenih pravic.

Glejte gadni sad denešnjega liberalizma! V Genevi, kalvinskem Rimu, kakor ga Laterani imenujejo, kder prebiva soderga vseh verstev po svetu, kder je pribežališče vsem rovarjem in prognancem, ne sme bivati katoliški škof, rojen Švicar, kateri je od l. 1847, ko je v mešnika posvečen bil, neprestano in tako blagonosno kot dušni pastir v Genevi delal, da se je število katoličanov silno pomnožilo in pozidalo več cerkev, med katerimi je najlepša cerkev matere Božje v Genevi (Notre-Dame), katero je z nabranimi milodari neutrudljivi dušni pastir Mermillod postavil. — In take možé liberalci izganjajo! Tedaj svoboda za vsacega capina in prekueuha, svoboda neverstvu in krivo-verstu, le katoličanom boj in zatiranje — to je liberalizem!

K. Družba duhovnikov Lavantinske škofiji v pomoč dušnim pastirjem, ki zavoljo prepričlih dohodkov izhajati ne morejo, ktera se je že lansko leto snovati začela, pa se delo ni posrečilo, obeta letos boljšega vspeha. Do 3. marcija je pristopilo 120 duhovnikov, zmed katerih so nekteri, zlasti korarji stolne cerkve, dosti višo ustanovnino obljubili, kakor jo osnutek pravil zahteva, v tem ko so milostljivi knez in škof tej družbi že gotovih 3000 gld. darovali. Iz 4 dekanijs še niso došla poročila zastran pristopa. Kakor hitro tudi te dojdejo, se bodo brez odloga pravila z ozirom na razne želje pristopnikov konečno sestavila in vladi v potrjenje predložila.

Po naši misli bi se naj bolj spodobilo, da bi taki gospodje pridno pristopali, katerim je Bog dal boljša mesta, takó da jim ni treba milošnje prositi. S svojim pristopom bi naj lepše pokazali sočutje do onih ubogih tovarišev, ki so po britki osodi primorani, leto na leto zdaj tu zdaj tam za

pomoč prositi, da se za silo preživiti zamorejo. — Bratje, ljubimo se med seboj ne z besedo, ampak v djanji; — povračitelj je Bog!

Postne predige v mariborski stolnici so dvakrat v tjednu: o petkih predigovajo milostljivi knezoškof ob 5. uri na večer; ob nedeljah pa in scer ob 4. uri preč. g. kanonik Mat. Modrinjak.

Krški preč. knezoškof A. Wiery naznanjajo duhovnikom svoje škofije, da so odločili od zdaj za naprej 1000 gld. vsako leto na 20 svetomešnih namenov po 50 gld. za slabo dotirane duhovnike, ter se naj vsak, ki te pomoči potrebuje, le samo pismeno do preč. pastirja obrne.

Gospodarske stvari.

O živinoreji.

(Poduk v ljutomerski kmetijski šoli.)

Ne samo bik, nego tudi telica se ne sme plemeniti, predno je poldrugo leto stara. Najboljši čas za prvo plemenjenje telic je, ko ima 1½ ali pa 2 leti — ko menja prva zobova. Da se naj plemeni telica ½ leta preje ali pozneje, odločujó posebne razmere. Labodniška goveda dorasejo leto preje nego ostale naróde (plemena), tedaj le kar pelji telico tega plemena, ko ima poldrugo leto, zlasti, ako ti je smoter prav dobra mlekarica. Sploh pa je odvisno to odločevanje od tega, kako se je odgojevala telica do tega časa. Ako jej ničesar ni manjkalo, gotovo je preje zmožna za plemenjenje; ako je pa reva morala morda stradati, da se jej je sploh pajčevina delala po vampu, je gotovo tudi zaostala v razvijanju.

Bik se more rabiti za pleme od poldrugega do 5. leta, krava pa je dobra od poldrugega do 12. leta. Sicer pa je bik najboljši za plemenjenje od 2. do 3. leta. Krava daje najboljše tele tretjič, četrtič, petič in šestič. Petletnega bika daj rezati, da spraviš na-nj boljše mesó, in da ti bode krotkejši za vožnjo, dokler ga ne predaš mesarju. 12letno kravo pa le dobro zredi, da jo zakolješ doma. Njeno meso ti bode mnogo zaleglo za družino, in njeno kožo daš v stroj za usnje, kojega bi moral sicer dandenes drago kupiti od usnjarja.

Nekateri — pa prav za prav premnogi — mislijo: zakaj bi li ne smel bik vsaj 3krat na dan h kravi?! Dragi kmetovalci! ker vam ni bilo mogoče seznaniti se z natoroznanstvom, verujete le nekoliko učenim, kojim so znani natorni zakoni. Ako bi ravnali z govedi proti omenjenim pravilom, morala bi oslabeti (degenerirati) še tako izvrstna naroda. Sicer pa modrim možém ne more to biti — „španska vas“.

Varno ni telici ali kravi prepogosto odrekati uplenjenja. Vsled tega prerad zaspì v telici ali kravi nagon po plemenjenji. Ker se torej ne sme voditi telica k biku pred poldrugim letom, paziti treba, da se jej ne vzbudi ta nagon prerano. — Pred pravim časom bi se utegnil vzbuditi ta nagon, ako preveč občuje z junci; pa tudi od hrane je to odvisno: Ako bi dajali telici krompir ali fižol, preje se bode pojala. Pojanje vzbuja tudi žitno zrnje in konopno seme.

Ako je zaspal spolni nagon v telici ali kravi zarad tega, ker je nismo peljali k biku po večkratnem pojanji, dajmo jej zmletoga žita ali pa konopnega semena. Mesto tega jej tudi pomaga $\frac{1}{2}$ merice (maselca) črnine z jajci ali pa $\frac{1}{2}$ kvintelja španskih muh s kruhom; pa tudi gorko mleko, kojega smo še le kar namolzli od pojajoče se krave. — Ostaje nam še: kedaj pa treba dati katerega omenjenih sredstev? Navadno se poja krava ali telica čez 28 dni drugič, tretjič itd. Treba nam je tedaj vedeti, kedaj se je zadnjič pojala. Od tega časa jej tedaj dajmo katerega omenjenih pripomočkov čez 25 dni; to bode najboljši čas, kajti pojanje traja 24 do 36 ur.

So tudi krave, koje se zarad predebelosti ne ubrejajo, n. pr. angleške kratkonožne krave, ki so jako debele naróde. Za take krave je pa najbolje, ako je začnemo slabeje pasti, ali pa jim damo $\frac{1}{2}$ funta Glavbarjeve soli. Tudi koristi, ako jo utrudimo, predno pride k juncu. V tem oziru hasni tudi, ako jej izpustimo kake 3 ali 5 funtov krvi, v razmeri namreč, je li večja ali manjša. Ako jej pa vse to nič ne pomaga, zredi jo za mesnico. —

Resno pa svarimo vsakterega, ki je pri oplemenjenji nazoč, da naj ničesar ne skuša, ampak pusti sparjenju naravno pot. Gospodarjem pa priporočamo, živino pametnim, že priletnim pôslom v varstvo izročiti, ako že sami ne utegnejo nazočim biti. Sledajič opomnimo, da niti krave niti bika ni dobro precej potem napajati, ko sta se sparila.

Krompir za seme.

Zeló izciman krompir ni dober za seme, ker je že v kleti (zidnici) po nepotrebem cimanji zgubil dosti moči, ktere potrebuje za razvitek v zemlji. Treba torej cimljenje zabraniti, kar dosežeš, ako za seme namenjeni krompir na suh, zračen kraj preneseš in ga nekoliko s živim apnom ali s stolčenim ogljem posiplješ, da se mu preobilna vlaga izleče. Skušnja uči, da je vél krompir za seme boljši nego po vlagi napet.

Zoper hišno gljivo drvojedko pomoček.

Dostikrat se vidi pri lesenih bišah in drugih stavbah gljiva drvojedka, ktera, ako les prevzame, ga razjé, da začne prhneti in razpadati.

Tej nezgodi se v okom pride, ako se gljiva, brž ko se zaplodi, odstrani in ono mesto, kjer je rasti jela, s petrolejem ali kamenim oljem namaže. (Iz „gosp. lista zagreb.“)

Dopisi.

V Mariboru, 4. sušca. (Nespodobne šeme.)

Pustni vtorek v Mariboru je pričal, da se je Nemcem in nemčurjem popolnoma posušila dovtipna žila, ter ne zmorejo zastareli kulturonosci drugih smešnic in burk več, kakor da kat. cerkev in njene naprave zasmehujejo, z blatom ometavajo. — Pustno noč imeli so v Gützovi dvorani ples v šemah. Prvi čedni „par“ sta bila našeman redovnik Gabriel in Ana Dunzinger. To je posneto iz pohujšljive zgodbe, ki je lani v Lincu v javno obravnavo zavlečena bila, ter so imeli liberalci tolik direndaj zoper redovnike in kat. cerkev. Razen liberalcev, kakoršnih tudi po Mariboru vse gomezi, vé ves drugi pametni svet, da je ono bablje popolnoma prismoda, in zoper čast. redovnika podkupljeno bilo. Liberalci dobro vedé, da se grdo obrekovani redovnik zastran tega, kar se v spovednici godi, zagovarjati ne more, so dosegli svoj namen: škandale vzbujati in kat. cerkev zasramovati. Preč. linški škof, druge najveljavniše osebe, zlasti pa izvrstni odvetnik očeta Gabriela, vsi ti so javno pričali, da je vsa umazana stvar od konca do kraja grda laž, in da je č. redovnik pravi vzgled pobožnosti in pravičnosti.

Ves omikani svet to vé, le mariborskim liberalcem ugaja nesramna laž! Tedaj prvi „par“ Gabriel in neumno bablje. Drugi prizor: več župnikov v šemah, kterim so kubarice bile tovaršice. Zastran te hinavščine ne zgubljamó besed, kajti če kde, velja tukaj: „Wie der Schelm, so denkt — und fühlst er auch!“ Tretji prizor: našeman Jezuit. Pravo maslo liberalnemu brezumju, ki se živi ob otrobih, katere mu vsakdan dvakrat poklada „N. fr. Pr.“ in trikrat na teden „Marburgerca“. — Četrti prizor: Trebušen kapucin, ki se nedostojno obnaša itd.

„Gospodar“ ni bil med temi „norci“, pa posnel je to iz „Mbg. Ztg.“, tedaj gotovo ne laže in ne pretiruje stvari. Mi le vprašamo: kje je bil to noč policijski komisar, da so se mogle tako nagujusna zasramovanja kat. cerkve goditi? To vprašanje je toliko bolj opravičeno, ker je javno zasramovanje cerkvenih naprav vsacega od države pripoznanega verstva prepovedano, in ker je mestni zastop v drugem slučaju, ko je namreč v nedeljo poprej policijski komisar od nekoga našemanca v svoji časti žaljen bil, prav junaško na noge se postavil in razžaljiveca zatožil. — Je mar policijski komisar Stiplovšek več vreden kot katoliška cerkev, čije naprave se smejo tako predržno in hudobno zaničevati? V dvorani mestue hiše imate na steni sliko sedanjega knezoškofa. Vedite pa,